

Mari Santaniemi

SEURAKUNTA SOMESSA

Mitä sosiaalisen median kanavia Haapajärven seurakunnan nuoret käyttävät

Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Yhteisöpedagogikoulutus
Lokakuu 2022

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Lokakuu 2022	Tekijä/tekijät Mari Santaniemi
Koulutus Yhteisöpedagogi		☒ AMK ☐ YAMK
Työn nimi SEURAKUNTA SOMESSA. Mitä sosiaalisen median kanavia Haapajärven seurakunnan nuoret käyttävät		
Työn ohjaaja TM Emilia Teerikangas		Sivumäärä 19 + 1
Työelämäohjaaja Nuorisotyönohjaaja Minna Paananen, Haapajärven seurakunta		
<p>Muuttuva nuorisokulttuuri, tässä tapauksessa sosiaalinen media, haastaa nuorisotyötä uusiin käytänteisiin. Opinnäytetyöni tarkoituksena oli selvittää mistä sosiaalisen median kanavista Haapajärven seurakunnan nuoria helpoiten tavoitettaisiin. Tutkimus toteutettiin verkkokyselyä.</p> <p>Opinnäytetyön teoriaosuudessa avaan sosiaalisen median merkitystä nuorten elämässä sekä sitä, miten se vaikuttaa nuorisotyöhön ja sen tekemiseen. Miltä digitalisaation tuomat muutokset näyttäivät nuorisotyössä?</p> <p>Tutkimuksen hankkeisti Haapajärven seurakunta.</p>		

Asiasanat

Digitaalisuus, kirkon nuorisotyö, nuoret, sosiaalinen media,

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date October 2022	Author Mari Santaniemi
Degree programme Bachelor of Humanities, Community Educator		
Name of thesis PARISH IN SOCIAL MEDIA. Which social media channels the young people of Haapajärvi parish use		
Centria supervisor ThM Emilia Teerikangas	Pages 19 + 1	
Instructor representing commissioning institution or company Youth work supervisor Minna Paananen, The parish Haapajärvi		
<p>Changing youth culture, in this case social media, challenges youth work to find new practices. The purpose of my thesis was to find out which social media channels would be the easiest way to reach for the young people from the parish of Haapajärvi. The research was carried out as an online survey.</p> <p>In the theory part of the thesis, I open up the importance of social media in the lives of young people, as well as how it affects youth work and how it is done. What do the changes brought about by digitalization look like in the youth work?</p> <p>The research was undertaken by the parish of Haapajärvi.</p>		
Key words Church youth work, digitalization, social media, youth		

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	1
2 HAAPAJÄRVEN SEURAKUNTA JA NUORISOTYÖ.....	3
3 SOSIAALINEN MEDIA JA DIGITALISAATIO.....	4
4 NUORET SOSIAALISESSA MEDIASSA.....	6
5 SOSIAALINEN MEDIA NUORISOTYÖSSÄ	8
5.1 Verkossa tapahtuva nuorisotyö ja digitalisaatio.....	8
5.2 Seurakunnan nuorisotyö muuttuvassa nuorisokulttuurissa.....	10
6 TUTKIMUSTULOKSET	13
6.1 Nuorten käyttämät sosiaalisen median kanavat	13
6.2 Tiedon saanti Haapajärven seurakunnan sosiaalisen median kanavista	15
7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	18
LÄHTEET.....	19
LIITTEET	
KUVIOT	
KUVIO 1. Sosiaalisen median kanavat, joissa nuoret viettävät aikaansa päivittäin	14
KUVIO 2. Sosiaalisen median kanavat, joissa nuoret seuraavat Haapajärven seurakunnan nuorisotyötä	15
KUVIO 3. Tiedon saanti nuorisotyön sosiaalisen median kanavissa	16
KUVIO 4. Etsitäänkö tietoa seurakunnan verkkosivuilta vai sosiaalisen median kanavista ...	17
TAULUKOT	
TAULUKKO 1. Avoimia vastauksia sisältö toiveisiin.....	17

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli tutkia, minkä sosiaalisen median kanavien kautta Haapajärven seurakunnan nuoret olisivat parhaiten tavoitettavissa. Tarpeelliseksi tämän tutkimuksen teki se, että viime vuosina sosiaalisen median käyttö on lisääntynyt nuorten keskuudessa ja yhä enemmän nuoret ammentavat arkeensa sosiaalisesta mediasta ja löytävät tietonsa sieltä. Sosiaalisen median kenttä ja sitä myöten myös nuorisotyön kenttä on jatkuvassa muutoksessa. Halusinkin tällä tutkimuksella saada selville, missä sosiaalisen median kanavissa Haapajärven seurakunnan nuorisotyön tulisi olla aktiivisimmillaan, jotta he tavoittaisivat oman seurakuntansa nuoret parhaiten. Halusin tietää käyttävätkö nuoret sosiaalista mediaa tiedon hankintaan vai käytetäänkö vielä ihan perinteisiä seurakunnan verkkosivuja tiedon saamiseksi. Halusin myös tietää, millaista sisältöä nuoret kaipaisivat seurakunnan nuorisotyön sosiaalisen median kanavilta. Näin ollen tämän ajatuksen pohjalta tutkimuskysymyksiksi muodostuivat seuraavat kolme kysymystä:

1. Mitä sosiaalisen median kanavia nuoret käyttävät?
2. Minkälaista sisältöä seurakunnan nuorisotyön sosiaalisen median kanavilta toivotaan?
3. Seuraavatko nuoret seurakunnan nuorisotyön sosiaalisen median kanavia?

Käsittelen työn ensimmäisessä teoriaosuudessa sosiaalista mediaa käsitteenä, jotta lukijan olisi helpompi hahmottaa, mistä oikein puhutaan. Toisessa teoriaosuudessa perehdyn nuoriin sosiaalisessa mediassa ja kolmannessa teoriaosassa keskityn nuorisotyöhön sosiaalisessa mediassa, muuttuvassa nuorisokulttuurissa ja digitalisaatiossa.

Pyrin teoriapohjaa luodessani yhdistelemään eri lähteitä ja löytämään uusinta tietoa opinnäytetyön aiheeseeni liittyen, jotta tietopohja olisi kattava ja näin ollen tuloksia olisi helppo tarkastella ja analysoida. Merkittävimpinä lähteinä käytössäni oli Suomen evankelisluterilaisen

kirjon julkaisu Nuoret seurakuntalaisina 2012, Verken eli verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus julkaisu Verkko nuorisotyössä nuorisotyö verkossa 2014 sekä toimitettu teos Kasvu vapauteen, nuorten rinnalla seurakunnassa 2021.

2 HAAPAJÄRVEN SEURAKUNTA JA NUORISOTYÖ

Tutkimus tehtiin yhteistyössä Haapajärven seurakunnan kanssa. Haapajärven seurakunta kuuluu Kalajoen rovastikuntaan ja Oulun hiippakuntaan. Se sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla. Seurakuntalaisia on viimeisten tilastojen mukaan 87,9 % kaupungin asukkaista (2019) eli 6218. Haapajärven seurakunta työllistää yhteensä 21 työntekijää, joista on kaksi nuorisotyöntekijää. Haapajärven seurakunnan nuorisotyö vierailee yläkoululla joka toinen keskiviikko ja viikoittaiseen toimintaan kuuluvat nuortenillat, kerran kuussa yökahvila ja lukiovierailut. Nuorisotyö järjestää myös leirejä, Valoa yössä -tapahtuman ja retkiä. Nuorisotyön löytää sosiaalisesta mediasta Instagramista ja Snapchatista nimimerkillä hpjsrknuoret, Facebookista Haapajärven seurakunnan nuoret ja YouTubesta Vilimiklupi. (Haapajärven seurakunta 2022.)

Isostoimintaan osallistuessa nuoret aloittavat sen osallistumalla kolmelle viikonloppuleirille, joissa harjoitellaan kerhonohjaajana ja isostoiminnassa tarvittavia taitoja. Näiden lisäksi nuori osallistuu yhden nuortenillan suunnitteluun ja toteutukseen. (Haapajärven seurakunta 2022.)

3 SOSIAALINEN MEDIA JA DIGITALISAATIO

Määritellään alkuun sosiaalinen media eli some. Se on tietoverkossa kulkevaa viestintää, joka perustuu tarjolle annettuun sovellukseen tai ohjelmaan, jossa kuka vain lähettäjä voi laittaa viestinsä julkisesti nähtäville kenelle tahansa samassa verkossa olevalle ja jossa vastaanottaja voi kommentoida ja jakaa tätä sisältöä. Sosiaalisessa mediassa toimitaan useassa eri roolissa yhtäaikaisesti: sisällön saajana, välittäjänä ja tekijänä. Sosiaalista mediaa käyttävät miljardit ihmiset, jonka myötä sosiaalisen median sisältö on hyvin laaja ja sisältövirta on loputonta. Oleellista on, että sosiaalinen media tarjoaa kelle tahansa sivun tai seinän, jolla jakaa aloituksia ja ulostuloja esimerkkeinä Facebook, Instagram tai blogin etusivu. Sosiaalisesta mediasta tekee sosiaalisen se, että kaikkea sisältöä voi jakaa eteenpäin ja sitä voi kommentoida. Vuorovaikutteisuus on sosiaalisen median ydin, se on kommunikointia ja yhdessä luomista. Perinteiset verkkosivut eivät siis ole sosiaalista mediaa. Vaikka Mtv.fi tai hs.fi sivustoilla on mahdollisuus kommentointiin, eivät ne täytä sosiaalisen median määritelmää, sillä sosiaalinen media on so-mesovellus tai -ohjelma, joka on laitettu tarjolle, ei vain omaan käyttöön ostettu tai itselleen kehitetty. (Kortesuo 2018, 16–17, 29; Verke 2019, 50, 140.)

Sosiaalisessa mediassa läsnäolo on etu. Sen ansiosta tunnut valmiiksi tutulta, helposti lähes-tyttävältä. Kun seuraa muita oman alan asiantuntijoita ja kollegoita, saa käsiinsä uusinta tietoa. Pystyy vertailemaan eri tahojen näkemyksiä ja sitä kautta muodostamaan omaa näkymystään. Sosiaalisessa mediassa kannattaa olla myös asiakkaitten takia. Fiksu organisaatio auttaa asiak-kaitaan siellä, missä he ovat. Nuoret ja alakouluikäiset käyttävät Instagramia, Youtubea ja Snapchatia ja heidän vanhempansa taas Facebookia. (Kortesuo 2018, 19, 23, 27, 179.)

Digitalisaatio on ilmiö, jolla tarkoitetaan digitaalisen teknologian yleistymistä arkielämän toi-minnoissa ja yhteiskunnassa. Se voidaan myös ymmärtää yhteiskunnallisena muutosproses-sina, joka vaikuttaa taloudellisiin, poliittisiin ja sosiaalisiin rakenteisiin, kuten kansalaisten

osallisuuteen ja demokratiaan, toimeentuloon ja työhön sekä ihmisten väliseen vuorovaikutukseen ja yhdenvertaisuuteen. (Verke 2019, 140.)

4 NUORET SOSIAALISESSA MEDIASSA

Verkko on tämän päivän nuorelle totta, he käyttävät laitteita ja verkkoa joustavasti. Unelmien some -selvityksen mukaan 15–18-vuotiaat nuoret viettävät aikaa sosiaalisessa mediassa keskimäärin 15–20 tuntia viikossa (Alanen & Haring 2021). Nuoret ovatkin käytön asiantuntijoita. Heille verkon sosiaalisuus on totta, ei vain virtuaalinen tila, jossa tavattaisiin vain tuntemattomia. Se ei ole yhtään huonompaa kuin kasvokkain tapahtuva kohtaaminen. Sosiaalisessa mediassa kaverisuhteet ovat koko ajan läsnä. Verkko on nuorille sosiaalinen paikka, jossa sosiaaliset suhteet ovat aktiivisesti läsnä. Yhdessä tuotettu sisältö sosiaaliseen mediaan tuo elämään hauskuutta. Sosiaalisesta mediasta löytyy nuorille tietoa ja tukea omille mielipiteille. (Tähkää, Taavitsainen, Lehtinen, Kallinen, Ojala Jutila, Syrjä-Turpeinen, Tukeva & Lampenius 2012, 27, 44.) Sosiaalinen media on nuorelle paikka, jossa voi edistää itselle tärkeitä asioita (Alanen & Haring 2021).

Verkkoa voidaan kutsua vertaisviestinnän mekaksi. Siellä tietoa ja muuta sisältöä luodaan, pidetään yhteyttä kavereihin, haetaan tietoa, pelataan pelejä, ladataan videoita ja musiikkia sekä hoidetaan asioita. Verkossa tehdään samoja asioita kuin muutenkin elämässä sovitaan tapauksia, keskustellaan, muodostetaan ryhmiä ja kaikkea muuta. Verkko ei ole enää virtuaalinen maailma vaan laajennus meidän toimintaympäristöömme. Siellä syntyneet ja vain siellä toimivat yhteisöt voivat olla nuorille yhtä merkityksellisiä kuin kasvokkain tapaavat yhteisöt. Verkon yhteisöjen kautta nuori hakee tukea itsenäistymiselleen. Nuorille yhteisökäsitys ei enää merkitse pelkkää fyysistä yhteistä tilaa, jossa tavattaisiin kasvokkain. (Tähkää ym. 2012, 26–27.)

Nuoriin digitaalisuudella on huomattava vaikutus, sillä se ulottuu nuorten keskeisiin elämän osa alueisiin. Se tarjoaa nuorille laajoja tulevaisuuden näköaloja ja tuntuu antavan paljon mahdollisuuksia nykykulttuurissa. Digitaalisuus nuorten palveluissa on erityisasemassa sosiaalisesti sekä kulttuurisesti. Suhde digitaaliseen kulttuuriin on nuorille luontevaa, sillä he ovat

syntyneet keskelle digitalisoitumisen voimakkainta vaihetta. (Eriksson & Tuuva-Hongisto 2019, 8–9.)

5 SOSIAALINEN MEDIA NUORISOTYÖSSÄ

Nuorisotyö joutuu reagoimaan toimintaympäristönsä muutoksiin, kun nuoret muuttuvat. Haastavinta nuorisotyölle eivät ole viestintävälineet ja niiden käyttö, vaan muutos ajattelutavassa niiden takana. Näkökulmat sukupolvien välillä ovat erilaiset. Työntekijän tulee tiedostaa mitä internet nuorelle merkitsee. On sopeuduttava nuorisokulttuuriin ja sen mukanaan tuomiin ilmiöihin, jotta nuorisotyötä voidaan tehdä hyvin. Viimeisten vuosien aikana koko viestinnän kenttä on kokenut melkoisen myllerryksen. Tapahtunutta muutosta voidaan yhteisesti nimittää verkkoviestinnäksi ja sosiaaliseksi mediaksi. Ihmisten elämän keskeiseksi osaksi on muotoutunut erilaiset verkkoteknologiat ja niihin liittyvä yhteisöllinen verkostoituminen. Kolme neljäsosaa 15–74-vuotiaista suomalaisista käyttää päivittäin internettiä. (Tähkäpää ym. 2012, 27,46,54; Malkavaara 2021, 94.) Nuoriin sekä nuorisokulttuuriin ilmiöihin vaikuttaa merkittävästi teknologian kehitys ja digitalisaatio, joten ammattilaisten tehtävänä nuorisotyössä on olla proaktiivisia eli ennakoivia. Nuorten toimintaan verkossa on mahdollista kiinnittyä digitaalisen nuorisotyön avulla. (Verke 2019, 10; Lauha 2019, 17.)

5.1 Verkossa tapahtuva nuorisotyö ja digitalisaatio

Kulttuurin ja yhteiskunnan digitalisoituminen vaikuttaa merkittävästi nuorten elämään. Nuorten maailma muuttuu, ja nuorisotyöllä on paineita pysyä sen kehityksen mukana. (Eriksson & Tuuva-Hongisto 2019, 8). Nuorisotyön tehtävänä on ymmärtää, miten digitalisaatio muokkaa yhteiskuntaa ja mitä vaikutuksia sillä on nuoriin ja nuorisotyöhön. Jos nuorisotyössä halutaan pysyä nuorisokulttuurin mukana, tulee olla utelias, sopeutuva, ennakkoluuloton ja rohkea reagoimaan yhteiskunnallisiin muutoksiin. Nuorisotyössä täytyy olla kokeilunhalua uuden teknologian suhteen. Teknologia on läsnä nuorten kaikilla elämän osa-alueilla, mikä tarkoittaa sitä, että jokainen nuori on jollain tavalla yhteydessä digitaaliseen kulttuuriin, olkoon käyttö aktiivista tai passiivista. Nuorisotyön tehtävänä on myös tukea nuorten aktiivista

toimijuutta jatkuvasti digitalisoituvassa ja teknologisoituvassa yhteiskunnassa. (Lauha 2019, 16.)

Kautta historian nuorisotyö on pyrkinyt nopeasti ja ennakkoluulottomasti tarttumaan uusiin nuorisokulttuurisiin ilmiöihin. Muun muassa 1980-luvulla pelikonsolit löysivät tiensä nuorisotaloille biljardipöydän ohelle. Tiedonvälitystä varten 1990-luvulla nuorisotyön organisaatiot rupesivat luomaan omia verkkosivustojaan välittääkseen tietoa. 2000-luvun alusta asti nuoret ovat päässeet kohtaamaan nuorisotyöntekijöitä erilaisissa verkkoympäristöissä ja sosiaalisen median palveluissa. Nuorisotyö on pyrkinyt nopeasti kehittyvässä mobiiliteknologiassa edistämään teknologiakasvatuksellista toimintaa, kuten koodausta ja robotiikkaa. Uutta nuorisotyössä on digitalisaation vaikutus ja laajuus yhteiskunnassa. Digitaalisen median ja teknologian hyödyntäminen on ollut mukana nuorisotyössä jo vuosikymmeniä. (Lauha 2019, 16.)

Digitalisaatiokehitys on muuttanut nuorten kansalaistaitoja, joita tulevaisuudessa vaaditaan, kuin myös tapoja, joilla hoidetaan sosiaalisia suhteita. Siten nuorisotyön digitalisoituminen on ehdotonta. Kasvokkain ja digitaalisessa ympäristössä tapahtuvaa nuorisotyötä ei tulisi enää erotella toisistaan (Lauha 2019,16.) Nuorisotyössä kun on paljon erilaisia toimintatapoja, joita kuvaamaan on syntynyt laaja kirjo erilaisia käsitteitä esimerkiksi erityisnuorisotyö, avoin nuorisotyö ja niin edelleen. Kaikki edellä mainitut pyrkivät tietyllä tavalla kohdentamaan tietynlaista toimintaa ja työtapaa. Digitaalisessa ympäristössä tapahtuvan nuorisotyön eli verkko-nuorisotyön käyttö samantapaisesti aiheuttaa muutaman ongelman. Verkkonuorisotyö terminä on vuonna 2013 liitetty vahvasti chat-toiminnon käyttöön, jolloin se on käsitteenä epäonnistunut, sillä se sulkee silmänsä teknologian ja interaktiivisen median kehitykseltä ja sen tarjoamilta mahdollisuuksilta. Digitaalista nuorisotyötä ei tulisi pitää erillisenä menetelmänä ja työmuotona, vaan se voi sisältyä nuorisotyön mihin tahansa muotoon muun muassa etsivään nuorisotyöhön tai avoimeen nuorisotyöhön. (Huttunen 2014, 18; Lauha 2019, 16–17.)

Nuorisotyötä haastetaan digitalisaatiossa uudenlaiseen toimintaympäristöön ja välineistöön tavoitteet toiminnan ytimessä ovat kuitenkin kasvatukselliset ja nuorisotyölliset teknisen laitteiston sijaan. Itseisarvona digitaalisuutta ei tulisi pitää, vaan sen hyödyntämisen tulisi edistää nuorisotyön laatua ja kehittymistä. Todennäköistä on, että digitaalisuus tulee olemaan luonnollinen ja erottamaton osa nuorisotyötä, niin ettei käsitettä ”digitaalinen nuorisotyö” enää tarvita määrittämään nuorisotyön ja digitalisaation suhdetta. Siihen on kuitenkin vielä pitkä matka, sen matkan aikana tarvitaan työkaluja työn kehittämiseen ja määrittämiseen. (Lauha 2019, 18.)

5.2 Seurakunnan nuorisotyö muuttuvassa nuorisokulttuurissa

Kristillisen perinteen ratkaisu on ollut sopeutua maailman kehitysvaiheisiin. Uusi sukupolvi arvioi sanomaa menneisyyden tuulahdukseksi, jos esitystapa ja ilmaisu ovat menneisyydestä. On tärkeää astua ihmisten keskelle, sinne missä ihmiset ovat. (Köykkä 2014, 231.) Nuorisokulttuuri muuttuu vauhdilla. Nuoret elävät sen keskellä, jolloin nuorisotyön on oltava kontekstuaalista. Kun kohtaamisissa on syntynyt luottamus ja sen kautta hyväksyminen, nuoret ohjaavat itse siihen mikä on heille tarpeellista. Nuorille suunnattuja palveluita ja viestintää tulisi suunnitella nuorten kanssa. Perinteiset viestintäkeinot jäävät uuden voimakkaasti kehittyvän viestinnän jalkoihin, joten vanhoja viestintäkeinoja joudutaan arvioimaan uusiksi. On myös hyvä muistaa, etteivät kaikki nuoret käytä sosiaalista mediaa, joten kirkon viestinnän tulee pysyä kaikille avoimena. Kuilu viestintäteknologian käytöstä syrjäytyneille ei saa kirkon toimesta syventyä. (Tähkää ym. 2012, 55; Malkavaara 2021, 96.)

Verkossa tehtävässä nuorisotyössä, kuten muussakin nuorisotyössä on tehtävä työtä nuorilähtöisesti. Nuorten täytyy itse saada valita milloin ja missä he tulevat omilla ehdoillaan kohdaksi. Verkossa tapahtuvaan kohtaamiseen liittyy myös anonymiteetti, joka on ainutlaatuinen

mahdollisuus nuoren kasvun tukemisessa. Anonyymina ilman omaa nimeä tai nimimerkkiä on helpompi puhua aikuiselle joistain asioista. (Tähkää ym. 2012, 29.) Kun seurakunnan nuorisotyön tavoite on olla läsnä nuorten elämässä, voi olla vaikeaa päättää, miten työntekijä asettuu sosiaaliseen mediaan ja ovatko työntekijät valmiita olemaan nuorille verkkokavereita. Työn ja vapaa-ajan erottaminen on haastavaa. Seurakuntatyön sisältöä tulisi miettiä uusiksi: Nuoret haluavat lähelleen aikuisen ja joka on tavoitettavissa, joka on nuorten keskellä ja heidän kanssaan. (Köykkä 2014, 243, 246.)

Nuorisotyön tehtävä ja lähtökohta on tukea nuoren kristillistä kasvatusta ja kasvua kohti itseenäisyyttä ja aikuisuutta luomalla osallisuuden ja osallistumisen vahvistumisen mahdollisuuksia sekä tarjota nuorille oppimisen ilon kokemuksia. Kasvatus on aina vuorovaikutteista. Nuorisotyön tulee toteutua ajassa elävänä ja monimuotoisena. Näiltä osin ammattiosaaminen ei häviä verkossakaan. Verkossa keskustelun nopeus, riippumattomuus ajasta ja paikasta voivat hämmentää työntekijää. Ennen kaikkea nuorille suunnatussa verkkotyössä tarvitaan valmiutta vastata nuorten tarpeisiin, tarjota tilaa ja toiminnan mahdollisuuksia sekä olla herkällä korvalla muuttuville olosuhteille. Ollaan valmiita vastaamaan nuoria askarruttaviin kysymyksiin ja olemaan apuna. (Tähkää ym. 2012, 29; Malkavaara 2021, 96.)

Nuoret saavat tietonsa reaaliaikaisesti. Huoli rauhasta, luomakunnan tulevaisuudesta ja epätasaisesti jakautuvasta hyvinvoinnista ovat nuorten arkea. Nuoret odottavat kirkolta hengellisyttä ja vastauksia elämänkysymyksiin kuten Jumalaan, rakkauteen ja kuolemaan. Nuoria askarruttavien kysymysten ääreltä nousee tulevaisuudenusko, suvaitsevaisuus, syrjäytymisen ehkäisy, vastuuseen kasvaminen ja luomakunnan hyvinvoinnin hyväksi työskentely. Nuorisotyö tarjoaa turvallisen tilan keskustella nuorten kanssa näistä asioista. Kuilu ei saisi kasvaa kirkon toimintaympäristön ja nuorten täysin arkisen viestintäympäristön välillä. Kirkon tulee

olla missä nuoretkin, eli sosiaalisessa mediassa. Toivo on kristillisen uskon erityinen anti kasvavalle nuorelle ja siitä nouseva mahdollisuus muuttaa maailmaa oikeudenmukaisemmaksi. (Tähkää ym. 2012, 29; Malkavaara 2021, 92, 94–96.)

Nuorten kanssa tehtävän työn ja seurakunnan koko toiminnan keskeisiä elementtejä ovat osallisuuden eli yhteyden tukeminen, yhteisöllisyys, sosiaalinen vahvistaminen, nuorten kokonaisvaltainen kohtaaminen ja heidän vaikuttamismahdollisuuksiensa parantaminen. Seurakunnan nuorisotyön on hyvä aika ajoin pysähtyä miettimään, keitä me olemme ja keitä varten me olemme, eli käydä läpi työn tarkoitusta ja tavoitteita ja sitä miltä tulevaisuus näyttää. Seurakunnan nuorisotyötä toteutetaan joko ylläpitäen vanhoja toimintatapoja tai rohkeammin proaktiivisen toisin ajattelemisen kautta. Pysähdytään miettimään, kumpi on loppujen lopuksi merkityksellisempää nuoren näkökulmasta; paikan löytäminen seurakunnasta vai oman elämän tehtävän ja merkityksen löytäminen, vaikka se löytyisikin jostain muualta kuin seurakunnasta? (Häkkinen 2021, 11.)

On olemassa kahdenlaista todellisuuden kohtaamista, on aikuisen työntekijän näkökulma ja nuoren oma näkökulma samaan todellisuuteen ja sen tutkimiseen. Kumpikaan tässä dialogisessa prosessissa ei ole täysin viisas vaan molemmat ovat persoonia. Nuori lähestyy todellisuutta omasta elämäntodellisuudestaan käsin, kun taas työntekijä lähestyy sitä kristillisen tiedon, oman elämäkokemuksensa ja elämäntulkintansa näkökulmasta. Molemmat näkökulmat muodostavat ja uudistavat yhteistä todellisuutta ja parhaimmillaan dialoginen prosessi vahvistaa molempien tietoisuutta omasta toimijuudesta ja tietoisuudesta toisen sekä oman hyvinvoinnin edistämässä. (Häkkinen 2021, 18.)

Nuorisotyössä osallisuuden mahdollistaminen on yhä vain tärkeämpää. Esimerkiksi vuonna 2020 covid19-pandemian aikana seurakunnissa jouduttiin muuttamaan toimintasuunnitelmia ja etsimään ratkaisuja verkossa tapahtuvalle kohtaamiselle. Kirkon kasvatuksen barometrikselyssä vastaajat pitivät seuraavan kymmenen vuoden aikana digiosaamisen kehittämistä tärkeimpänä. (Valtonen & Häkkinen 2021, 112.)

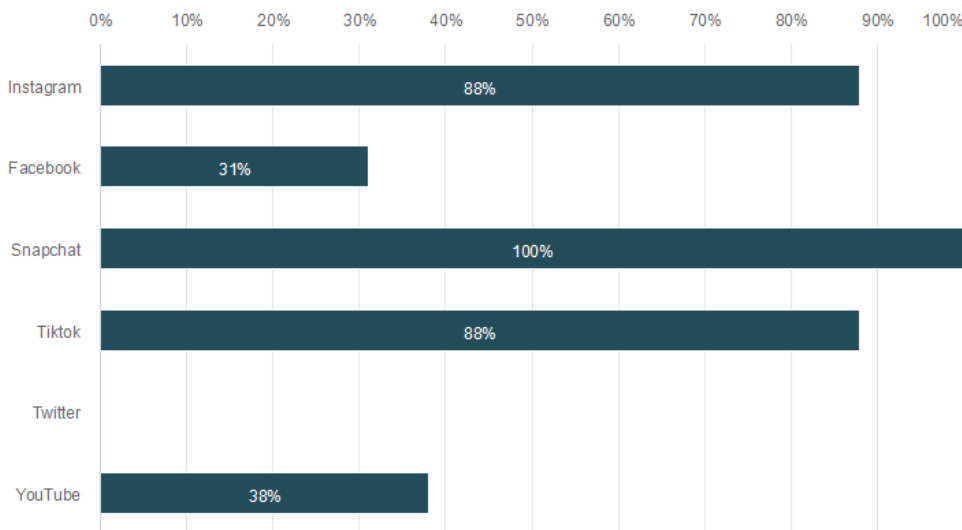
6 TUTKIMUSTULOKSET

Tässä luvussa tarkastellaan tutkimuksen tuloksia. Tutkimukseni oli luonteeltaan kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Sillä selitetään numeerisiin tuloksiin perustuvaa ilmiötä ja se tarkoittaa yleensä kyselytutkimusta (Kananen 2015,201). Kyselyyn toteutin verkossa ja käytin siinä pohjana Webropol-ohjelmaa. Kyselyyn vastattiin anonymisti. Sen tekeminen ei sitonut aikaan tai paikkaan, ja kyselyyn vastaavat saivat vastata kyselyyn oman aikataulunsa puitteissa. Verkkokysely oli paras vaihtoehto kyselyn luonteen vuoksi. Suurin osa kysymyksistä oli monivalintakysymyksiä ja mukana oli vain yksi avoin kysymys. Vastausvaihtoehdoilla rajasin tutkimukseeni parhaiten sopivat vaihtoehdot ja ne joista on eniten hyötyä tutkimuksen tilaajalle. Koen myös, että nuorille verkkokyselyyn vastaaminen oli mielekkäämpää. Kyselyyn vastasi kaiken kaikkiaan 16 Haapajärven seurakunnan isostoiminnassa olevaa nuorta. Kyselyyn vastaajiksi valikoituivat juuri isokset, jotta saadaan selkeä kuva jo seurakunnan toiminnassa mukana olleilta nuorilta. Oli tärkeää saada selville mistä juuri heidät saadaan tavoitettua parhaiten ajatellen seurakunnan jakaman tiedon tavoitteellisuutta. Kiinnostavaa olisi ollut nähdä myös koko seurakunnan alueen nuorten kiinnostus seurakunnan nuorisotyön sosiaalisen median kanavia kohtaan. Tutkimustuloksiin voi olla helpompaa perehtyä, jos tutustuu ensin laadittuun kyselyyn (LIITE 1). Käytin analysoinnissa prosenttijakaumia ja keskiarvoja.

6.1 Nuorten käyttämät sosiaalisen median kanavat

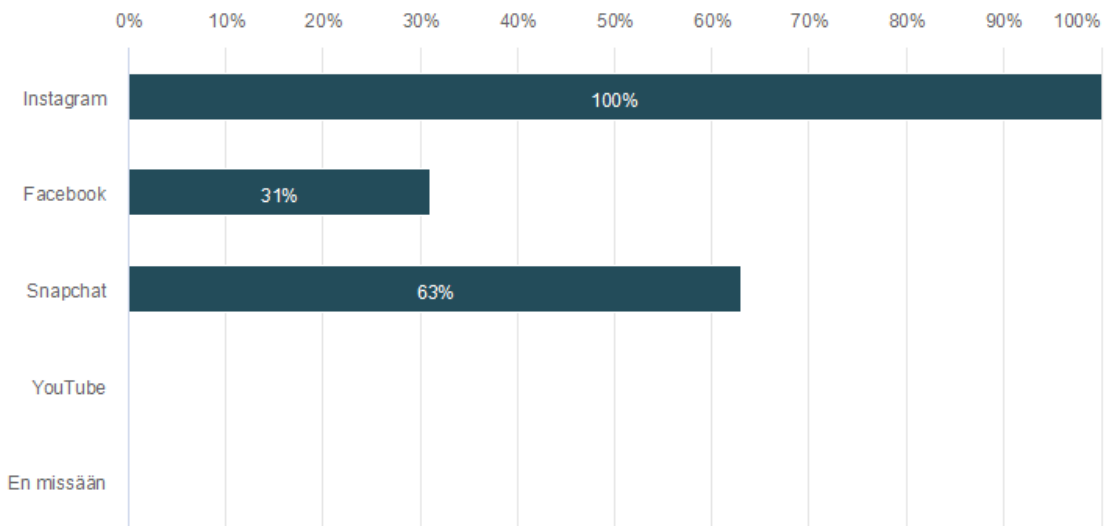
Kyselyyn valitsin kuusi yleisintä sosiaalisen median kanavaa: Instagram, Facebook, Tiktok, Snapchat, YouTube ja Twitter. Näistä neljässä Haapajärven seurakunnan nuorisotyö on jo kirjautuneena. ajattelin näissä olevan eniten nuoria käyttäjiä. Kysymykseen mitä sosiaalisen median kanavia käytät päivittäin, pystyi vastaamaan valitsemalla useamman vastausvaihtoehdon. Päivittäin jokainen vastaajista käyttää Snapchat sovellusta. Toiseksi suosituimpia ovat

TikTok ja Instagram (88 %). Facebook ja YouTube kuuluivat kolmasosan jokapäiväiseen käyttöön. Twitter sovellusta ei käyttänyt kukaan vastanneista (KUVIO 1.) Tuloksista näemme, että Facebookin suosio on vähenemässä. Sen sijaan TikTok ja Instagram videoineen ja kuvineen ovat vastaajille mielekkäämpiä sosiaalisen median kanavia. Samanlaisia tutkimustuloksia saatiin Ebrand Group Oy ja Oulun kaupungin teettämässä kyselyssä suomalaisnuorille. Facebookin käyttö vähenee ja Instagram ja Snapchat nostavat suosiotaan vuosi vuodelta. Suomalaisnuorten suosituimpia sosiaalisen median kanavia ovat YouTube, Snapchat, Instagram ja TikTok. (Ebrand 2022.)

KUVIO 1. Sosiaalisen median kanavat, joissa nuoret viettävät aikaansa päivittäin

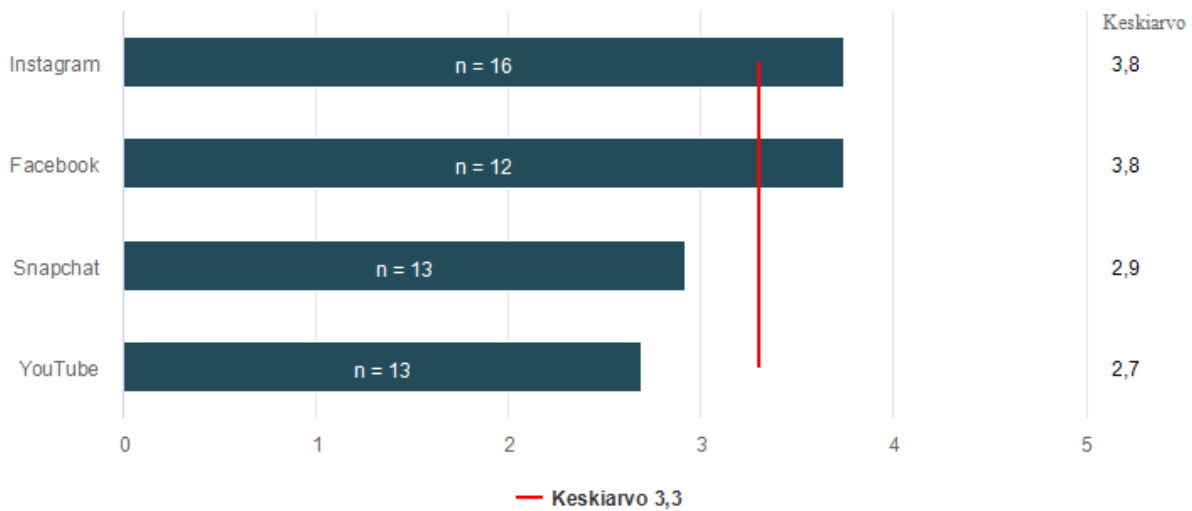
Toisen kysymyksen tavoitteena oli saada tietoa minkä sosiaalisen median kanavien kautta vastaajat seuraavat Haapajärven seurakunnan nuorisotyötä. Kysymyksen vaihtoehtoina olivat kaikki neljä vaihtoehtoa, joista Haapajärven seurakunnan nuorisotyön jo löytää eli Facebook, Instagram, Snapchat ja YouTube. Vastaajista kaikki seuraavat Haapajärven seurakunnan nuorisotyötä Instagramissa ja kymmenen heistä Snapchatissa, Facebookissa viisi vastaajista ja YouTubeissa ei yksikään. (KUVIO 2.) Tästä näemme myös, että jokainen vastaajista seuraa Haapajärven seurakunnan nuorisotyön tiliä jollain kanavalla.

KUVIO 2. Sosiaalisen median kanavat, joissa nuoret seuraavat Haapajärven seurakunnan nuorisotyötä

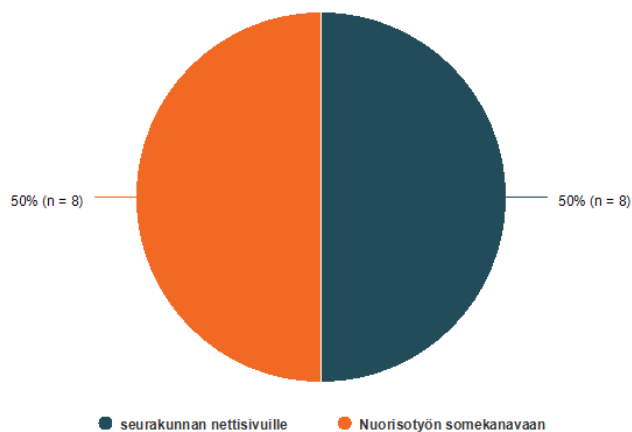
6.2 Tiedon saanti Haapajärven seurakunnan sosiaalisen median kanavista

Asteikolla yhdestä viiteen keskiarvosta huomaamme (KUVIO 3.), että vastaajat ovat keskimäärin tyytyväisiä löytyvään tietoon. Kun tarkastelemme kyselyn prosentteja, vähiten tietoa vastaajat löytävät Youtubesta ja Snapchatista. Instagram 56,3% ja Facebook 58,3 % vastaajan mielestä ovat hyviä tiedon lähteitä. Muutama vastaajista oli sitä mieltä, että tietoa löytyy todella hyvin kaikista yllä mainituista kanavista (KUVIO 3.). Haapajärven seurakunnan nuorisotyö käyttää pääasiassa Facebookia, Instagramia ja Snapchatia tiedon jakamiseen. Snapchat koetaan huonompana tiedon lähteenä kuin Instagram tai Facebook, vaikka vastaajista vain kolmas osa (5) käyttää Facebookia päivittäin, kun taas Snapchatia käyttää jokainen vastaaja päivittäin (KUVIO 1.). Snapchatissa vastaajista 10 seuraa Haapajärven seurakunnan nuorisotyötä, kun taas Facebookissa vain 5 vastaajista (KUVIO 2.). Voimme siis tämän tuloksen perusteella päätellä, että seuraamisella ja tiedon hankinnalla ei ole suurta yhteyttä.

KUVIO 3. Tiedon saanti nuorisotyön sosiaalisen median kanavissa

Neljännessä kysymyksessä, jossa kysyttiin, mistä etsiä tietoa nuorisotyön toiminnasta, vastaajan tuli valita jompikumpi vastausvaihtoehdoista. Alla olevasta kuviosta (KUVIO 4.) näemme sen, että molemmat tiedotuskanavat ovat yhtä tärkeitä tiedotuskanavia. Vaikka sosiaalinen media on nuorten vapaa-ajalla ja arjessa läsnä paljon, on heille tärkeää se, että tietoa löytyy perinteisiltä verkkosivuilta. Tiedottaa tulee siis jatkossakin sosiaalisen median lisäksi myös seurakunnan verkkosivuilla, jotta tieto tapahtumista ynnä muista seurakunnan tiedotteista tavoittaa mahdollisimman monet.

KUVIO 4. Etsitäänkö tietoa seurakunnan verkkosivuilta vai sosiaalisen median kanavista

Viimeiseen kysymykseen, jossa oli mahdollisuus kertoa toiveistaan seurakunnan nuorisotyön sosiaalisen median sisällön ja tiedon jakamisen suhteen, vastasi 11 kyselyyn osallistujaa. Eniten halutaan tietoa tapahtumista, informaatiota ja mainoksia tarpeeksi ajoissa. Halutaan enemmän tietoa siitä, mitä seurakunta järjestää nuorille ja miten nuoret pääsevät osallistumaan seurakunnan toimintaan. Vastaajat toivovat seurakunnan nuorisotyön sosiaaliseen mediaan sisältöä leireiltä ja tapahtumista, muun muassa kuvia ja päivityksiä. Toivotaan My Day -sisältöä eli kuvia ja videota päivän tapahtumista ja päivän yleisestä kulusta esimerkiksi Instagram soveluksen tarinat osioon. (TAULUKKO 1.) Sosiaalisessa mediassa läsnäolo on etu. Kun näkyy siellä omalla nimellä ja kuvalla, tuntuu valmiiksi tutulta (Korteso 2018, 19). Vastaajat toivovat aktiivisempaa sosiaalisen median päivittämistä, mikä antaisi nuorille osviittaa siitä, millaista toimintaa seurakunnalla on nuorille tarjolla ja millaisia leirit esimerkiksi voivat olla.

TAULUKKO 1. Avoimia vastauksia sisältö toiveisiin

Tarpeeksi aikaisin tiedot tapahtumista

Enemmän kuvia tapahtumista/leireiltä

Tietoa ja tapahtumista jotai

Sellaista sisältöä, joka tuo asian selkeästi esille heti. Tapahtumista ja toiminnasta, mitä seurakunta järjestää nuorille.

enemmän tietoa tapahtumista

My day päivästä

Tietoa tapahtumista ja nuortenilloista

Tietoa tapahtumista ja tietoa nuorisotyöstä

Jaa a. En osaa sanua

Tietoa siitä milloin tapahtumia järjestetään ja siitä miten nuorten on mahdollista osallistua seurakunnan toimintaan. Lisäksi kuvia ja päivityksiä tapahtumista, leireiltä yms

Jotai, että olis nuorille joku tapahtuma vaikka mihin tulis joku laulaja

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Johtopäätöksenä ja vastauksena tutkimuskysymyksiin saimme tiedon, seuraavatko nuoret ylipäätensä Haapajärven seurakunnan sosiaalisen median kanavia. Tiedämme nyt, mihin sosiaalisen median kanaviin kannattaa panostaa ja minkälaista sisältöä nuoret sinne kaipaisivat seurakunnalta. Haapajärven seurakunnan nuorisotyöltä toivotaan aktiivisempaa sosiaalisen median kanavien päivittämistä. Nuoret haluavat nuorisotyön sosiaalisen median kanavien kertovan, miltä näyttää nuorisotyön toiminta. Nuoret toivoisivat näkevänsä enemmän kuvia ja päivityksiä leireiltä ja muusta nuorisotyön toiminnasta. Tutkimuksesta näemme, mihin sosiaalisen median kanavaan sisältöä tulisi kohdentaa.

Voisi ajatella, että nuoret saavutetaan parhaiten Snapchatissa, Instagramissa ja Tiktokissa, joissa kyselyyn vastanneet nuoret eniten viettävät aikaansa päivittäin (KUVIO 1.). Kuitenkin kun halutaan saada tietoa perille esimerkiksi tapahtumista ja toiminnasta, Snapchat koetaan huonompana tiedon hankinta kohteena kuin Facebook, vaikka Facebook ei enää ole nuorten keskuudessa kovin käytetty sosiaalisen median kanava. Instagram on sen sijaan paras kohde, josta nuoret tavoitetaan, sillä siellä suurin osa nuorista viettää päivittäin aikaansa ja siellä kaikki kyselyyn vastanneista seuraavat Haapajärven seurakunnan nuorisotyötä (KUVIO 1. KUVIO 2.). Instagramista löydetään tietoa parhaiten. Voimme myös tulosten perusteella nähdä, että sosiaalisen median kanavassa seuraamisellakaan ei ole välttämättä merkitystä, ainakaan silloin, kun nuori hakee tietoa.

Verkkosivut koetaan edelleen tärkeänä tiedonhankintalähteenä, sillä puolet vastaajista (8) etsi lähtökohtaisesti tiedon suoraan seurakunnan verkkosivuilta (KUVIO 4.). Niin kuin Arto Köykkä kirjassaan Nuorisotyön alkeet ja jatko jo vuonna 2014 kirjoittaa, nuorten kanssa ei voi tyytyä yhteen välineeseen informaatiota jakaessaan vaan, on käytettävä monia väyliä saavuttaakseen mahdollisimman monta nuorta. Lyhykäisydessään nuoret seuraavat seurakunnan sosiaalisen median tilejä toivoen niihin lisää sisältöä. Tietoa haetaan sekä sosiaalisesta mediasta että verkkosivuilta.

LÄHTEET

Alanen, O. & Haring, K. 2021. Unelmien some. Lasten ja nuorten säätio. Saatavissa: <https://www.nuori.fi/unelmien-some-2021/>. Viitattu 10.09.2022.

Ebrand Suomi Oy & Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut. 2022. Suomessa asuvien 13–29-vuotiaiden nuorten sosiaalisen median palveluiden käyttäminen ja läsnäolo. Saatavissa: <https://wordpress.ebrand.fi/somejanuoret2022/tiivistelma/>. Viitattu 18.09.2022.

Eriksson, S. & Tuuva-Hongisto, S. 2019. Nuorisotyön digitalisaatio 2030. Meidän tulisi osata tarjota nuorille työkaluja maailmaan, jota me emme vielä itse tunne. Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.

Haapajärven seurakunta. Saatavissa: <https://www.haapajarvenseurakunta.fi/>. Viitattu 10.09.2022.

Hintikka, K. 2008. Sosiaalinen media. Jyväskylän yliopisto. Saatavissa: <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/sosiaalinen-media>. Viitattu 09.09.2022.

Huttunen, T. 2014. Internet kuntien ja järjestöjen nuorisotyössä. Teoksessa H. Lauha & L. Tuuttila. (toim.) Verkko nuorisotyössä. nuorisotyö verkossa (toim.). Helsinki, 15–19. Saatavissa: https://www.verke.org/uploads/2021/01/8d92cda0-verkko-nuorisotyossa-nuorisotyoverkossa_verke.pdf. Viitattu 13.08.2022.

Häkkinen, T. 2021. Vapauttava ja uudistava kristillinen kasvatus. Teoksessa H. Kauppila (toim.) Kasvu vapauteen. Helsinki: Kirjapaja, 11–20.

Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kortesuo, K. 2018. Sano se someksi (1+2=3). Helsinki: Kauppakamari.

Köykkä, A. 2014. Nuorisotyön alkeet ja jatko. Helsinki: Lasten keskus ja kirjapaja.

Lauha, H. 2014. Verke on tour -kiertuepaidan selässä on kymmenen keikkapaikkaa. Teoksessa H. Lauha & L. Tuuttila. (toim.) Verkko nuorisotyössä nuorisotyö verkossa. Helsinki, 20–26. Saatavissa:

https://www.verke.org/uploads/2021/01/8d92cda0-verkko-nuorisotyossa-nuorisotyoverkossa_verke.pdf. Viitattu 13.08.2022.

Lauha, H. 2019. Miksi tarvitsemme digitaalista nuorisotyötä. Teoksessa H. Lauha & K. Nölvak. (toim.) Digitalisaatio ja nuorisotyö. Helsinki, 15–19. Saatavissa: <https://www.verke.org/uploads/2021/01/37b0da65-digitalisaatio-ja-nuorisotyoverke.pdf#page=15>. Viitattu 09.09.2022.

Malkavaara, M. 2021. Kirkon nuorisotyön teologia. Teoksessa H. Kauppila (toim.) Kasvu vapautteen. Helsinki: Kirjapaja, 82–98.

Tähkää, A., Taavitsainen, T., Lehtinen, K., Kallinen, E., Ojala, S., Jutila, J., Syrjä-Turpeinen, S., Tukeva, P. & Lampenius, S. 2012. Nuoret seurakuntalaisina. Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2012:6. Helsinki: Kirkkohallitus.

Valtonen, M. & Häkkinen, M. 2021. Nuorisotyön kentät ja ammattilaiset. Teoksessa H. Kauppila (toim.) Kasvu vapautteen. Helsinki: Kirjapaja, 99–114.

Verke. 2019. Mitä nuorisotyön tulisi tietää? Havaintoja teknologisoituvasta maailmasta. Helsinki. Saatavissa: https://www.verke.org/uploads/2021/01/07d257a7-mita-nuorisotyon-tulisi-tietaa-havaintoja-tek-nologisoituvasta-maailmasta-2019_verke.pdf. Viitattu 12.08.2022.

Kysely

1. Mitä Sosiaalisen median kanavia käytät päivittäin
 - a. Instagram
 - b. Facebook
 - c. Snapchat
 - d. Tiktok
 - e. Twitter
 - f. Youtube
2. Missä somekanavissa seuraat Haapajärven seurakunnan nuorisotyötä?
 - a. Instagram
 - b. Facebook
 - c. Snapchat
 - d. Youtube
 - e. En missään
3. Asteikolla 1-5 (1=huono-5=tosihyvä) saatko etsimääsi tietoa nuorisotyön somekanavista?
 - a. Instagram
 - b. Facebook
 - c. Snapchat
 - d. Youtube
4. Etsiessäsi tietoa nuorisyon toiminnasta hakeudutko ennemmin:
 - a. Seurakunnan nettisivuille
 - b. Nuorisotyön somekanaviin
5. Minkälaista sisältöä haluaisit nähdä nuorisotyön somekanavissa? (esim. tietoa tapahtumistam nuortenilloista, muuta sisältöä?)

Minkälaista sisältöä haluaisit nähdä nuorisotyön somekanavissa?
(esim. tietoa tapahtumista, nuortenilloista, muuta sisältöä?)

Tarpeeksi aikaisin tiedot tapahtumista

Enemmän kuvia tapahtumista/leireiltä

Tietoa ja tapahtumista jotai

Sellaista sisältöä, joka tuo asian selkeästi esille heti. Tapahtumista ja toiminnasta, mitä seurakunta järjestää nuorille.

enemmän tietoa tapahtumista

My day päivästä

Tietoa tapahtumista ja nuortenilloista

Tietoa tapahtumista ja tietoa nuorisotyöstä

Jaa a. En osaa sanua

Tietoa siitä milloin tapahtumia järjestetään ja siitä miten nuorten on mahdollista osallistua seurakunnan toimintaan. Lisäksi kuvia ja päivityksiä tapahtumista, leireiltä yms

Jotai, että olis nuorille joku tapahtuma vaikka mihin tulis joku laulaja